

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irinyi D.-a. 13.
Ide csatolandó
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyitóléti
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Egész évre 8 k.
Félévre 4 „
Negyedévre 2 „
Egyes szám ára: 20 HIL.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irinyi D.-a. 13.
Ide küldendő a lap
munkái részlet és más
közlemények.
Bérmunkások kitérő-
mentesen nem fogadjuk el.
Kéziratokat vissza
nem adunk.

SOMOGYI ÚJSÁG

MEGYEI ÉS HELYI ÉRDEKŰ VEGYES TARTALMÚ HETILAP

A „Kaposvári hivatalnokok társasköre“ hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: SZERDÁN.

Telefon szám: 96.

Felelős szerkesztő és kiadó: POÓR SÁNDOR.

Telefon szám: 96.

Az iparfejlődés és a nő.

A nő a házba tartozik, így beszélt a közvélemény már az ókorban; s lényeg a legtöbb népnek női teljes elzárkózottságban kizárólag a családnak és a házi munkának éltek, egészen alávezetve a férfi akaratának.

Ép ugy volt az a középkorban is; napjainkban pedig ama mondás bizonyos hadi jelszóvá lett némely néprétegeknél s azok előharczosainál.

Előbbi időkben az volt az értelmes; a fennálló dolgokon nem kell változtatni; ma pedig azt jelenti: meg kell változtatni és vissza kell csavarni a fejlődést.

Ha azon mondás alatt azt kell érteni, hogy a nő a háztartáson kívül más munkát, más gondot ne ismerjen és hogy csak a férje által szerzett jövedelmet célszerűen fölhasználja: akkor bizony azon állítás, hogy a nő csak a házban való — teljesen soha sem érvényesült; mert hiszen minden időkben sok nő rabszolganő, sőt polgárnő is, kénytelenek valának gon-

doskodni fönntartásukról és a társadalmi termelésnek többé kevésbé tetemes részét magukra vállalni.

Csak a tizenkilencedik század elején nyert nagyobb jelentőséget a női munka a kézművesség és a gépüzem uralma alatt. Addig a nők többsége egész működési körét ott találta a szülei, vagy házassági, vagy pedig — mint szolgáló idegen háztartásban is. A nők fontak és szötek vásznat és posztót; ezeket ruhákra dolgozták föl; szappant főztek; fagygyugyertyát készítettek; sört főztek, kenyeret sütöttek; húst füstöltek; kolbászt készítettek stb. és nagyon is el voltak foglalva.

A gyermekek nevelése tartozott az anya feladatahoz, — nagyobb mérvben, mint ma; mert az előbbi századok nemcsak hogy nem ismerték a kényszer iskoláztatást, hanem a gyermekek csak egy részének még pedig a leányok csak csekély részének nyújtottak iskolákat.

Az árak termelésének nagyobb fejlődésével, a gépek bevezetésével, — a nőnek működési köre is mindinkább

korlátozva lett a háztartásban, az ipar fölöslegessé tette a házban való fonást, szövést, kötést, a szappan, gyertya, sör készítését, míg végre a varrógépek számtalan kéznek munkáját megtakarították; más gépek pedig arra vállalkoztak, hogy a legművészebb kötéseket, csipkéket és szövéseket utánozzák.

Igy szabadította föl a gép a nőt háztartásban a sok munkától, de egyúttal sok férfit is fosztott meg a kenyértől.

Igy most már több pénzét követelt a háztartás, a munkadíjak pedig alább szálltak. Így azután a munkásnak, kisbirtokosnak és kézművesnek felesége és a leánya is arra lettek utalva, hogy szintén részt vegyenek a keresetben. Az ipar szükségét, nyomort idézett elő; de ezt ki is tudta használni. A kézimunkás munkája igen gyakran nagy izomerőt követelt és mindig különös ügyességet, melyet csak kisebb nagyobb szakképzettség által szerezni kell. A gépnél pedig pótolható lett a tanult munkás a tanulatlan által; ez pedig ismét a női erő által, amely sem do-

T Á R S Á G

Mesék.

— A „Somogyi Újság“ eredeti társaja. —
Irta: Karády Emil.

I.

Ölcső étkezések.

A vendéglő egyik asztalánál az esti órákban egy pohár sör és sóska mellett állt egy csinos, kedves arcú asszonyka.

Jobbra-balra tekint, mintha várna valakire.

A vendéglő tömve van éhes emberekkel. Egy férfi bátorságot vesz magának és bemutatja magát az asszonykának. A nőcske éhes és elfogadja a felajánlott vacsorát. Közbe-közbe mindig az ajtó felé néz, de a mellett möhön fogyasztja el a finom ételeket és italokat.

Kopottas kinézetű férfi lép most a vendéglőbe és egyenesen abhoz az asztalhoz tart, ahol az asszonyka és a gavallér vacsoráznak. A férfi bemutatja magát előbb a gavallérnak és azután üdvözlő csak — feleségét.

A gavallér felelőzködik helyén. De a férj roppant udvarias és barátságos. Szintén

vacsorát rendel magának, jó étvágygyal elfogyasztja és nem irtózik a finom boroktól sem...

A férj aztán nagy begyesen a fizető pinczért hívja. Összeszámláltat. A gavallér azonban nem enged semmit sem fizetni, még a pohár sört és sóska-át is kifizeti. A férj ellenkezik, de hasztalan. Kis idő múlva az asszonyka fejfájásról panasszkodik. Ugyazólván hirtelen felkészülődnek a barátságosan elbucsuznak a gavallértól, aki meglepetésében szólni is alig tud.

Férj és feleség így étkeznek ugyazólván mindennap egy más vendéglőben és más gavallér társaságában.

A becsületes ember.

Egy uriembernek oly különös, abnormis fejkálta volt, hogy a Múzeum még életében kifizette érte a 2000 koronát.

Vizont az uriember kötelezte magát becsületesavára, mit írásba is adott, hogy halála után holtestét, illetőleg fejét a rokonok kötelesek akadálytalanul a Múzeum rendelkezésére bocsátani.

Történt azonban időkben, hogy a bankban, hol az illető uriember pénztárnok volt, nagy összeget elikkasztottak. Mindeztalan vallotta magát ártatlannak a pénztárnokot is felfüggesztették állásától és

vizsgálati fogság alá tették. Ártatlansága azonban a vizsgálat folyamán fényesen kiderült.

És a becsületesben meggyanúsított, meghurcolt nevű uriember a feletti szégyenében, hogy a Múzeum reneomé-ján folt esik, arra szegyet hoz fejével, minden habozás nélkül — fejbe lötte magát.

Üzleti szellem.

Feltűnő szép, elegáns nő sétál az utcán. A járókelők, de különösen férfiak megbámulják. Sokan a férfiak közül követik a szép nőt.

A nő végre hosszú sétálás után, belép egy ujonnan megnyitott elegáns női és férfi divatüzletbe. A férfiak nem akarják szem elől tévesztetni a szép nőt szintén követik az üzletbe. A férfiaknak mindig akad bevásárolni valójuk. Az udvarias, előzékeny csézőnőkök aztán gondoskodnak arról, hogy a férfiak alaposan bevásároljanak. Bevásárlási düh fojja el a férfiakat, egymáson akarna tuitenni, csak hogy a szép, elegáns nő figyelmét magukra vonhassák. De a szép nő előkelő, nyugodt ugyan, iván megközelíthetetlennek látszik. Azonban ártalmólag válogat s mégsem talál megfelelő sejmét.

Végre megérkezik a várvavárt számo-

logi kiképzést, sem nagy izomerőt nyújtani nem volt képtelen; s éppen azért sokkal olcsóbb áron volt kapható.

Az ipar fejlődés amely ily módon rázkódtatja meg a nő régi állását, még mindig teljes folyamatban van. Még nem ragadta az magával közvetlenül az összes nőket s még nem irtotta ki gyökerestől régi existenciájukat: de közvetve, egy nő sem vonhatta ki magát annak befolyásától; éppen azért ingattagga és bizonytalanra lett a nő állása még ott is, ahol ő még csupán mint az anya és háziasszony maradt meg. Így nyert a nőkérdés mégis általános fontosságot a nagy ipar által, amiből nem azzal jött először a világra. A nagy fordulat eddig a nők között igen kinosan lett érezhetővé. Végtelenül gyakran kiragadja a háziasszonyt a háztartásból anélkül, hogy ezt nélkülözhetővé tegye; egyúttal pedig megfosztja a gyermekeket is az anyai felügyeletől és ápolástól anélkül, hogy ezen kötelességeket más kezébe tegye. Nem csoda tehát, hogy éppen ezért sok emberben az a vágy és kívánság támad, hogy visszahozassék a régi állapotot.

E célért heves harcok támadtak, a melyek még mindig azoknak véres vereségével végződtek, kik a fejlődésnek ellenszeregtek.

A civilizált világ lakosságára az a feladat vár tehát hogy életszokásait az új termelési módhoz alkalmazza és pedig olyképpen, hogy ezáltal sem gazdasági, sem pedig erkölcsi, téren ne legyen gátolva az igazi haladás.

Az ipar fejlődés, amely ezen nagy problémát megteremtette, magában rejtegeti egyúttal azon eszközöket is, hogy ezt a problémát kielégítő módon meg is oldja. A leghatályosabb és legüdvösebb eszközök egyike pedig: a nőnek helyesen föllogott főlzabadosulása

zatlan fiáker és a hőlgyyel gyorsan elrobog egy mellék utcába.

A kíváncsi férfiak kérdészködéseire az előzékeny társfőnökök nem tudnak felelőadást adni.

Es az elegáns nő mindennap délelőtt és délután elcsátal messzi lakásáról az újonnan megnyitott üzletbe, mindannyiszor azonban fiákkeren távozik. S mőlőta az ismeretlen nő az új üzletbe vásárol be, az üzlet aranybánya a két boldog társulajdonos kezébe.

S a szép, elegánsan kiöltözött nő havonként szép összeget kap a cégfőnököktől — üzleti titoktartás, fiákker és az elcsátalt cipőkért.

Az erény díj.

Egy parasztleány olyan erényes, hogy már két éven keresztül ő nyerte el az erény díjat, mint ez némely faluban szokás. A juri ugyanis egy bizonyos alapaak a kamataiból a falu legerényesebb leányát megjutalmazza a mi ünnepi actus között történi és ugyazólva az egész falu ünnepe. S az erény díjat már másodszer nyert leány egy évben egyszer elutazik falujából a szomszéd városba, hogy dajkaságba levő kis leányát meglátogassa és kifizesse utólag érte a — gyermektartáspénzt.

és a közös társadalmi műben való közvetlen, de természetének, jellemének megfelelő igazi hivatásával nem ellenkező együttműködése.

Csalók József.

H I R E K.

— **Kinevezés.** Ő felsége a király az igali kir. járásbírósnágnál üresedésben levő kir. aljársbírói állásra Pollák Samu kaposvári kir. törvényszéki jegyzőt nevezte ki. Már egyszer közöltük e hirt, mint ami mindnyájunk öröme és meglegedésére szolgál, miért is most ujabbán kívánunk sok szerencsét.

— **Miniszteri rendelet.** A kereskedelmi m. kir. miniszter 11062. sz. rendeletével feljogosította a postahivatalokat, hogy az olyan pénzes leveleket, melyeken a cím vagy egyéb alá van húzva, ne fogadják el, mert az ilyen alahúzások alkalmasak a levél kifosztására elősegíteni.

— **Beiktott gyűlés.** Somogyvármegye alispánhelyettese által f. hó 26-ik napján egybehívott törvényhatósági közgyűlést Szulovszky Dező dr. Somogyvármegyei feljársbíró királyi biztosa beiktotta. Így a közgyűlési meghívót Gabsovi Károly alispán helyettes főjegyző vizsgálta.

— **Kinevezés.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter Petter Gyula oklevelei mérnököt, a kaposvári m. kir. államépítészeti hivatalhoz ideiglenes minőségű kir. segédmérnökévé nevezte ki.

— **Lelkész választás.** Csepri Miklós viszlói ev. ref. helyettes lelkészt, Berhidára választották be rendes lelkészé.

— **Miniszteri köszönet.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter, a »Curgói szegényeket segítő egyesület«-nek elismerését és köszönetét nyilvánította, azon jótéteményért, miszerint az elemi iskola szegénysorsu tanulóit 326 korona értékű ruhaneművel segítette.

— **Beiktatás.** Folyó hó 18-án iktatták be a viszlói ev. ref. egyházközségben egyhangulag megválasztott lelkészt Kiss Tamást. Nem csak a viszlóiak, hanem még a szomszédos ev. ref. vallású községek lakói is számosan vettek részt a szép ünnepélyen.

— **Öngyilkosság.** Az elmúlt héten, a Szigetvárhoz közeli községben Iványiban Varga János 89 éves öregember, 35 éves unokája kegyetlenül elverte. A szegény öregember emiatti elkeseredésében a Drávába ugrott. A parton járkáló két fia azonban észrevette és segélyül hívta a Dráva-szálló munkásokat, kik Varga Jánost csónakon kifogták, és kocsiába tették, hogy haza vigyék. Azonban a szegény öreg utközben meghalt. Nagy részvét mellett temették el községében.

— **Vitéz menyecske.** Molnár Mari szigetvári menyecske f. hó 19-én Keglovits József 16 éves molnáriánost, úgy elverte, hogy rajta testi sértéseket követelt el. Keglovits József följelentette a menyecskét a szigetvári kir. járásbírósnágnál.

— **Megfulladt kis gyermek.** Halász József kaposvári lakos 1 éves kis leánykája Ilonka a konyhában játszadozott, míg a cseléd bab tisztogatással volt elfoglalva. A kis leányka egy szem babot a szájába vett, amely valahogy légző szervei közé szorult. Miután sürgősen orvost nem találtak, a kisleányt a kórházba akarták vinni, azonban már utközben megfulladt és csak holttestét vitték haza bánatos szülőihez.

— **Rablás.** Tóth Mátás bixei lakos f. hó 21-én délután, amikor a szomszédos községből hazafelé ballagott, egy rongyos külsejű vándorló legény megtámadta, és revolvert szagave rá, pénzt követelt. Tóth Mátás neki adta 27 korona készpénzt,

mire az utonálló rabló őt elbocsátotta. Tóth följelentette az esetet a csendőrséghez, akik most erélyesen nyomozák a rablót.

— **Eltűnt.** Csapó Ferencz mozdóni községi kanász hely keresés végett, még a múlt hó végével eltávozott Mozdóról, azonban máig sem adott magáról hirt. Családja jelentésére a kaposvári főszolgabírói hivatal elrendelte körözését.

— **Betöréses lopás.** Vincz Mátás bixei lakos gazda ember építeni akarván, a téglát hára végében rakatta le. Egy betörő banda ezt lépésnek használva fölmaszott a tűzfalig, a tűzfal deszkából lévén azt könnyű szerrel fölfejtették és elvitték a Vincz Mátás padlásán levő összes főtöltőhust egy lepedőbe pakolva. A csendőrség nyomozza az ismeretlen betörőket.

— **Tűz veszedelem.** Nagyhajomban f. hó 19-én a délelőtti órákban nagy tűzvész pusztított. A tűz Takács József felszerében gyuladt ki; a honnét átcsapott a lakóháza is, majd meggyulladt tőle Hindi János háza és gardasági épületei, úgy hogy egy időben öt épület állott lángban. Az volt a szerencse, hogy több épület nem volt a közelben, mert az óriási szélviharban, mindent elpusztított volt a veszedelmes elem. A tűz keletkezésének okát, kutatja a csendőrség, mert sem Takács, sem Hindi házában nem volt otthon senki, mind a mezőn dolgoztak, így valószínű, hogy gyújtogatási eset forog fenn.

— **Leány szöktetés.** N. Ilona nagykanizsai 16 éves varró, éany a szülei hástól eltűnt; a szülők ezt a nagykanizsai rendőrkapitányi hivatalnak be is jelentették; az illető rendőrség a nyomozás megkezdése után megkereste a kaposvári rendőrkapitányt és azon értesítést küldötte, miszerint N. Ilonát egy rovtól multu Pallai Katalin nevű cseledeány szöktette meg, oly értebből, hogy a csinos leány bajait áruba bocsássa, mibe rábeszélésre állítólag a kalandvágyi leány is beleegyezett. A megkeresésre rendőrségünk megindította a nyomozást és kiderült, hogy a szöktetvények tényleg Kaposvárra jöttek és Pallai Katalin a »Ferencz József« szállodába állott be szobaleánynak, Antal aldozata pedig Gömörei Mari Petőfi-utcai lakosnál nyert tartózkodási helyet. A rendőrség mind a két leányt visszatolonozolta Nagykanizsára.

— **Apagylikos fia.** Nagy Ferencz Simonfai lakos f. hó 20-án este az ablakon keresztül pisztolylyal agyonlőttek. A gyanu mindjárt az volt, hogy gyilkosságot Nagy Ferencznek József nevű fia követte el és pedig azért, mert apja igen veszekedő ember volt és dühét, mindig feleslegesen és gyermekeken azok verésével csillapította le. Ezt a fia már nem nézte be és hogy magát és édes anyját a további kínzástól megmentse, követte el végzett tettet. A nyomozást a csendőrség és kir. ügyészség megindította, amely a gyanut teljes mértékben igazolta. Ugyanis: a 18 éves Nagy József a vizsgálóbíró előtt töredelmesen bevallotta, hogy édes apját annak saját fegyverével az ablakon keresztül ő lötte agyon. Mentégetül felhozta, miszerint nem bírta tovább tűrni, hogy édes apja őt és édes anyját folyton bántalmazta, ha volt rá ok, ha nem Nagy Józsefet beszállították a kaposvári kir. ügyészség fogházába.

— **Első Alföldi Cognagyár Részvény társaság Kecsakemén.** Főzdeje állandóan üzemben van. A kecsakeméti gyümölcsipalinka hírneves kitűnő ital. Kiváncsra mintázott arajánlattal szolgál a gyárvezetőség. Sürgöny és levelezim: »Szeszgyára Kecsakemén«.

— **Óskori telepek a Balaton mellett.** Keszthely város tölteti a Balaton partot, hogy ott fenyeveszt létesítsen. A töltéshez egy partot hordanak le, melyben lépten nyomon bukkannak elő az óskori civilizáció nyomai. Kisebb nagyobb négyzetlétű és téglás alakú földdel behányt

gödörre akadnak, a melyekben az égett föld és az égés maradványai jelzik, hogy a gödörben valamikor hosszabb időt tartó tüzeles folyt. A Keszthelyi Balaton Múzeum Egyesület gondosan ásatja ki a gödörből a földet, a melyben sok a cserép edény töredék, sőt teljes edények is kerülnek elő. Az edények díszítettek, alakjuk arra vall, hogy koronon készülték, tehát a Kelták idejéből az ugynevezett La Tène korszakból valók. Került elő egy-egy bronz tárgy is, sajátságos, hogy ezek mellett a kőkorszak emlékeire is bukkannak. Nevezetesen két átfúrt szarvas agancs melynek furásában a kőszkőz lehetett. Vannak gödörök, melyben csak 2-3 óráig gomb van. Érdekes egy kis edény is, mely lábat ábrázol. A gömbölyű agyag golyók, melyeket bizonyára parittyázásra használtak, szintén gyakoriak. Keszthelyen a további ásatás elé érdeklődéssel néznek.

— **Somogyi tanítók elszószázi kirándulása.** A somogyi megyei általános tanítóegyesület május havában egy 5-6 napos társaskirándulást szándékozik rendezni. A kirándulást Kaposvártól Fiume és Abbázia érintésével Velenczsig tervezik. A kirándulás május 8-án lenne Főlkéri a tanítóegyesület tagjait, kik a kirándulásban részt akarnak venni, hogy ebbeli szándékukat f. hó 31-ig Cságyó Józsefnél, a tanító egyesületi elnökénél (Kaposvár) jelentsek be. A kirándulás mindössze 60-80 koronába kerül.

— **A látóató bizottság megalakulása.** A mozgósítás eseten működésbe lépő látóató bizottság Kaposvár város területére a következőképpen alakult meg: elnök Somssich Andor sárdi, a város részéről Németh István polgármester és Belnár Márton állatorvos kaposvári, becsők Sárközy Jenő nagybajomi és Márfly Emil kaposvári lakosok. A kaposvári járás részére a látóató bizottság elnöke ugyancsak Somssich Andor sárdi, a közigazgatási hatóság képviselői Plachner Sándor főszolgabíró és Belnár Márton állatorvos, becsők Botka Antal bodrogi lakos. A bizottság mindkét esetben Kaposváron fog működni.

— **Tanítók gyűlése Szigetváron.** A somogyi megyei tanítóegyesület szigetvári járásköre április hó 5-én délelőtt 9 órakor Szigetváron az állami elemi iskola épületében tartja meg rendes tavaszi közgyűlését.

— **Halálos szerencsétlenség.** Leánya meglátogatására indult f. hó 26-án hajnalba Csizsa József kisberki hgyör. Midőn a tusként malomnál ment a Kapus csatorna parján megbottolt és fejfel belesett a Kapus csatornába, lába pedig fennakadt a parton. Mután senki mellette nem volt, feje pedig egészen a víz alá került a 85 éves öreg ember megfuladt. Hullájára csak másnap akadtak rá; amikor is jelenték tette a hatóságánál, ahol elrendelték az orvosi boncolást, amely megállapította, hogy a bűncselekmény teljesen kivánárva és Csizsa József csak a véletlenül szerencsétlenségnek esett áldozatául.

— **A Pesti Hírlap még március hó végén megkezdte Lux Terka kedvelt írónőnk »Amire született» című regényének közlését úgy, hogy a jövő évnegyedben parhuzamosan hoz a lap egy eredeti és egy fordított regényt. A »Pesti Hírlap» tartalmassága ezzel is fokozódik, pedig tudvalevő, hogy különben is ez a leggazdagabb tartalmu napilap. Ugyancsak a jövő évnegyedben Tóth Béla, Gardonyi Géza, Eszlvös Karoly, Szomaházy István, Lux Terka, Szabóné Nogáll Janka, Heltai Jenő, Kazár Emil s a lap jeles írói gárdája rendszeresen elbeszéléseket, tárcákat és karcolatokat fog írni, hetenkint és havonként többször is. A »Pesti Hírlap» politikai iránya változatlan, radikális ellenzék és minden irányban független. A »Pesti Hírlap» előfizetői kedvezményesen rendelhetik meg a »Divatszalon» című kitűnő divatlapot. Megrendelések, mutatványsszámok iránti kérelmek, előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz intézendők: Buda-**

pest, V., Váci-körút 78. A »Pesti Hírlap» ára április hóra 2 korona 40 fillér; április május hóra 4 kor. 80 fillér; április júniusi negyedévre 7 korona; a »Divatszalon»-nal együtt negyedévre 9 korona.

— **Aki egészségesét fenntartani akarja** legyen elővigyázatos mindennapi évezet cikkeinek megválasztásában. Ezek között első helyet foglal a bab- vagy gyarmatkávé, mely azonban ideg-, szív- és gyomorbetegnek nagyon ártalmas. Azért ezt mindig csak pótlékkal dusan kellene inni. Ilyenann kitűnőnek bizonyult a hazai malátá, Az ismet Kathreiner czég az 6 általánosan elterjedt és kedvelt Kneipp-malátá kávéjához csakis a legjobb malátát használja fel, melynek azonkívül még egy sajátos eljárás után oly kimondott gyarmatkávékat készítő, hogy ezt a malátakávé tényleg mint a legizetesebb pótlékot, nemkülönbön mint egyedüli pótlást a gyarmatkávé helyébe lehet ajánlani. Elsőrangú szaktekinéltek megvizsgálták és kipróbálták a Kathreiner-féle Kneipp-malátá kávé, a kitűnő véleményét adtak róla. Legutóbb XIII. Leó pápa ismert udvari orvosa, Laponni dr. így írt: »Az ön ismert hírnevű Kathreiner-féle Kneipp malátá kávéja mindazon föltulajdonoságokkal bír, melyeket nyenczek és orvosságok a gyarmatkávénak egy jó pótlékától megkivánhatnak. Hozzá teszem, hogy az ön malátakávéjának használata közöttünk mindinkább elterjed. »Bár mindenütt ez az eset forogva fenn, a minden gondos háziasszony családja udvére az egészséges, jóirú Kathreiner használja fel naponta. A bevásárlásán azonban nemcsak egyszerűen malátá kávé kell kéri, hanem a Kathreiner név is különösen hangsúlyozandó, és figyelemmel kell lenni arra, hogy csakis a valódi Kathreiner-féle Kneipp-malátá kávé a zárt eredeti csomagokban szolgáltatásék ki.

— **Bizonysolat.** A kísérlet a bécsi cs. kir. gazd. vegytani kísérleti állomás egy kiküldöttje által eljett meg Camis és Stock trieszi czég egy helyiségében egy 20000 liter tartalmu kadból. A kísérlet megjelölése és felszerelése: Gyógy-cognac borból tisztán destillálva Stock gyógy-cognac Camis és Stock. Gözzel leparólo intézet Triest-Barcola. A dugaszon »Camis és Stock gyógy-cognac Triest. Drótzárlat a bécsi cs. kir. gazd. vegytani kísérleti állomás plombájával és »Imp. et Roy. Sztion agronomique et chimique de Wienne» gygyelja. 1225 számu bizonysolat. 103 számu füveg, megtöltve ezen állomás egy kiküldöttének ellenőrzése mellett. Faj: cognac; állapot: tiszta; színe: aransyárga; szag iz; cognacnak megfelelő. Vizsgálat: Részletes súly 15 0. 9518. Alkohol 43.77 tartalom százalék 347.80 gramm 1 literben; kivonat 19.94 gramm 1 literben; illó savany 1.049 gramm 1 literben; cukor 18.38 gramm 1 literben; hamu 0.12 gramm 1 literben furszol létezik; magasabb alkoholok: 0.771 gramm 1 literben; Ester (mint othy lacetel számítva) 2.44 gramm 1 literben. A vegyszeti vizsgálat eredménye szerint, ezen »Gyógy-cognac» valódi borleparólas, amely francia cognacnak teljesen megfelel és gyógyezél használatára is alkalmas. A cs. kir. igazgató helyett: dr. Haas B. a borostály vezetője.

Irodalom.

— **A z e m b e r** testi és lelki élete, egyéni és faji sajátosságai csimen Alexander Bernát és Lenhossék Mihály egyetemi tanárok szerkesztésében megjelent az a munka, amelyre már évek óta szükség van a magyar irodalomban. Ez a munka feladataul tűtte ki, hogy az emberről szóló ismereteket a mai tudományos világításban bemutassa úgy, hogy az abban nyújtottakat mindenki élvezettel és haszonnal olvassa. Nagy feladat, de azok, akik val-

jelkoztak annak megoldására, elég erősek is, amiért ezt a nagy közönség és a sajtó a munka megjelenésekor egyhangúlag elismerte. A kiadóírársulat elhatározta, hogy ezt a munkát füzetes kiadásban is közzé bocsátja, hogy ezáltal hozzáférhetővé tegye azt a művelt nagy közönség legszélesebb rétegeinek is. Egyenlőben beosztott 40 füzetben adja az Athenaeum ezt a munkát a nagy közönség körébe, minden füzethez egy-egy színes, vagy fekete műmellékletet ad és mindet 50 fillérért, amely összeg oly csekély, hogy még a kevésbbé módosok is áldozhatnak azért, hogy önmagukat megismerjék. Eddig 8 füzet jelent meg.

Hacsak futólag tekintünk is ezekbe a füzetekbe, meglep az anyag gazdagsága, a feldolgozás mesteri volta és a vonzó előadási módor. Ehhez járulnak lépésről lépésre a minden szövegeket beszélt műmellékletek és szövegképek.

Lenhossék tanár mesteri bevezetése megismerteti az embert az emberrel! Amit már tudunk, az emberről szóló ismereteink, az anatómia a fiziológia, parhológia és pszichológia. anthropológia fejlődése van nagy vonásokban elénk tárva, kik bőven merithet az ismeretek eme kristálytiszt forrásából. Örömmel ismerjük meg ezeket a nagy vívmányokat, melyek hosszú fáradság eredményei, százaknak az emberiség érdekében folytatott hangyamunkájának gyümölcsei. A fejlődés általános érvényű törvényeinek bemutatása, az ember származásának kérdése, a természetben elfoglalt helyének meghatározása képezi a következő fejezet tárgyát, melyet Gorka Sándor írt meg. Félretéve minden érdeket, szempontot, az olvasó ebben a cikkben helyes fogalmat nyer a selekzió, filogenézis, ontogenézis s. b. törvényeiről, amelyeket bizony a leghamisabb értelmezéssel szoktak magyarázni.

Az emberi test szerkezetét Pekár Mihály a testet felépítő élőkkel, a sejteknek ismeretével kezd, amelyeknek életnyilvánulási adják meg az emberi test összes működéseinek bélévét. Kiterjeszkedik természetesen a termékenyítés és átörökítés tárgyalására is, mint ezen apró sejteknek legkiválóbb működési eredményére.

Az előadást kísérő szöveg közötti képek és műmellékletek díszes kiállításért dicsekedni illeti meg az Athenaeumot, a munka kiadóját, mely ebben a könyvben a nyomdai technika minden vívmányát felhasználta. Papir, betű, nyomás mind tökéletes harmóniában vannak a könyv belső értékével.

Eddig nyolcz füzet jelent meg. Egy egy füzet ára 50 fillér. Kapható minden könyvkereskedésben.

K ö z g a z d a s á g .

A Triesti Általános Biztosító Társaság

(ASSICURAZIONI GENERALI)

f. é. március hó 17-én tartott 74-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1905. évi mérleget.

Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1905. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 771.879,007 korona és 54 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 35.489,533 korona és 24 fillérre rúgtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 18.789,255 korona 97 fillérrel 209.086,662 korona 98 fillérre emelkedett.

A társbiztosítási ághban beleértve a betörés-lopás elleni és tűkörüvéghbiztosítási díjbevétele 14.429,117 korona biztositási összeg után 23.671,911 korona 76 fillér volt, miből 8.903,497 korona 38 fillér viszontbiztosításra fordított úgy, hogy a tiszta díjbevétele 14.768,414 korona 37 fillérre

rugott, mely összegből 10.464,043 korona 40 fillér mint díjtartalék minden tehetőtől menten jövő évre vitetett át. A jövő évben esedékessé váló díjkötelezvények összege 94.867,902 korona 96 fillér.

A szállítványbiztosítási ágban a díjbevitel kitett 3.833.502 korona 39 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 1.552.290 korona 37 fillérre rugott.

Károkkért a társaság 1905-ben 30.285,711 korona 02 fillért folyósított. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 827.976,227 korona és 40 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett k.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 26.999,096 korona 73 fillérre rugnak, különösen kiemelendő: az alapszabály szerinti nyereségtartalék, mely 5.250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyam-ingadozására alakított tartalék, mely a 3.729,624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 19.206,875 korona 73 fillérre emelkedett, továbbá felemlítendő a 160,000 koronára rugó kétéves kötelezések tartaléka és az 911,110 korona 50 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezenkívül fennáll még egy 1.471,110 korona 50 fillért kitevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatláb esetleges csökkenését kiegyenlítsen.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek első rangú értékekben vannak elhelyezve, az ideai átalakulások folytán 247.497,914 korona 42 fillérről 270.052,078 korona 64 fillérre emelkedtek, melyek, következőképen vannak elhelyezve.

1. Ingatlanok és jelzálog követelések	43.258,594 kor. 47 fill.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök	21.221,765 „ 52 „
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök	1.354,419 „ — „
4. Értékpapírok	185.300,903 „ 34 „
b. Tárcá váltók	707,151 „ 55 „
6. A részvényesek biztosított adólevelei	7.850,000 „ — „
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával	10.859,244 „ 76 „

Összesen 270.052,078 kor. 64 fill.

Ezen értékekből 58-5 millió korona magyar értékekre esik.

Első styriai kötőgép-gyár

FOGL J. L. műgépész.

Magyarországi képviselet és raktár:

Budapest, VI., Teréz-körút 20.

A legújabb kötőgépek tömlőzárral, ház és ipari célra, részletfizetésre is kapható.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép és kerékpár javító-műhely

Tanítás ingyen!

Nyílttér.*)

A háziaszony gondolkodásán mulik a család bűve, boldogsága!

A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé

Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és olcsó, ez által a legmegbecsülhetetlenebb előnyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérjünk Kneipp páter védjeggyel.

*) E rovat alatt készítőtekért nem vállal felelősséget a Szerk.

366/1906.

vgrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LV. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. járásbírósnak 1905 évi V. I. 22. számú

végzése következtében dr. Flórisner Mór ügyvéd által képviselt Königsberg S. javára Babocsay Zsigmond és neje ellen 582 K 32 fill. jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás útján alpereseknél lefoglalt és 822 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, háziberedezés és egyéb ingók nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kaposvári kir. járásbírósnak 1905. évi V. I. 22. számú végzése folytán 582 K 32 fillér tökékövetelés ennek 1904. évi október hó 1 napjától járó 6% kamatai, és eddig összesen bíróságon már megállapított, valamint a még felmerülő költségek erejéig Kaposvár alperesek lakásán Eszredév-u. leendő esküztésére

1906. évi április hó 7-ik napján
délelőtti 10 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén bécsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendelhetik.

Kelt Kaposvár, 1906. évi március hó 20. napján.

RACZ ISTVÁN,
kir. jbir. végrehajtó.

Szőlővessző eladás.

A mezőgazdasági ipar részvénytársaság kaposvári béruradalma — míg a készlet tart — a következő sima, valamint kétéves gyökeres szőlővesszőket bocsátja eladásra;

Sima vesszők:

Muscat Ottonnel	200 drb.
Passatuti	4400 „
Chasselas Croquant	4500 „
Oportó	2000 „
Kadarka	1500 „
Nagyburgundi	4700 „
Mézes	2200 „
Olaszrizling	42000 „
Kövidinka	1000 „

Kétéves gyökeres vessző:

Burgundi	1250 drb.
Kadarka	1000 „
Oportó	650 „
Chasselas Croquant	1800 „
Piros Bakator	950 „

A sima vesszők ezer darabja hat korona, a kétéves gyökeres vesszők ezer darabja harmincz korona.

Megrendeléseket a vételár beküldése ellenében elfogad a

Mezőgazdasági Ipar Részvénytársaság Kaposvári bérletének
Igazgatósága Kaposváron.

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű
hirneves valódi szépeességi

**lenvászon és
damasztáru**

minden nagyobb üzletben kapható.

A késmárki gyár bejegyzett védjegye

Késmárki
gyárt-
mányok
az, mely
ezen véd-
jeggyel
van el-
látva

Hazai ipar!

Triesti Általános Biztosító Társaság

(Assicurazioni general)

BUDAPEST, V., Dorottya-utca 10. szám.

A »Közgazdaság« rovatban közöljük a TRIESTI ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG

a legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb számadatait. Teljes mérleggel a társaság mindenkinek, a ki e czélból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál.

Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg-, betöréses-lopás- és harangtörés és repedés elleni biztosításokat. Kérve továbbá: jégbiztosításokat a »Magyar jég- és viszontbiztosító r.-t.«, valamint baleset elleni biztosításokat az »Első o. általános baleset ellen biztosító társaság« számára.

A kaposvári főügynökség.

Kemény B. és Fiai.

Legjobb Gyógy Cognac

CAMIS és STOCK

126-53

Triesti cognac gyárosoknál kapható.

1 nagy üveg ára 5 korona, 1 kis üveg 2 korona 60 fillér.

Somogyvármegye vezérképviselője:

Sattler Nátán Kaposvár, Fő-utca.

Ha köszvényben, reumában szenved,

ne kísérletezzen semmiféle szerrel, hanem vegyen egy üveg

Dr. Fleisch-féle köszvény szeszt

mely csuiz, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és deréktájást kezek és lábak gyengeségét, ütés, erőltetés, rándulás, ficamodásból származó fájdalmakat és daganatokat biztosabban gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető, még a legrégebb bajoknál is, melyeknél sem fürdő, sem gyógyszer nem használ.

Kapható a feltalálónál, és egyedüli készítőnél:

Dr. Fleisch Emil „Magyar Korona“ gyógyszer-tárában

Győr, Baross-utca 24. szám. Budapesti főraktár: Török József gyógyszer-tárában Budapest, VI., Király-utca 12. Andrassy-ut 26.

1 és fél decziliteres üveg ára 2 korona. Huzamosabb használatra való »Családi« üveg ára 3 korona, 3 kis, vagy 2 »Családi üveg« rendelésnél bérmentve utánvétellel küldjük.

1006. szám.

1906. tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tabi kir. J. bíróság mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Frank Miksa borsári lakos végrehajtónak Kis Imre és neje Kovácsos Karolin végrehajtást szenvedő elleni 282 K 42 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék (a tabi kir. járásbíróság) területén lévő Szolád község határába fekvő a szoládi 348 sz. tjkvben végrehajtást szenvedő Kis Imre és neje Kovácsos Karolin tulajdonul 1601. évsz. a felvett háza a btelekben az árverést 2000 koronában eszennel megállapított kiküldési árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan, az

1906. évi május hó 28-ik napján

előleltti 10 órakor

SZOLÁD község házául megártandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alul is eladatni fog.

Árverési szándakosok társának az ingatlan becsületnek 107. át vagin 200 K-t kiegészben, vagy az 1881: 60 t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt évadévképes értékpapírban a kiküldött keszkes letenni, avagy az 1881: 60. t.-cz. 170. §-a értelmében a bántapénnek a bíróságnál előlegele helyszénéről kiállított szabálszerű elismertvényt átadogáltatni

Kelt Tab, 1906. évi március hó 12-én.

A kir. J. bíróság mint tkvi. hatóság.

Dr. BAJÓTI
kir. albiró.

Gőzcséplőkészletek 2 $\frac{1}{2}$ -től 12 lóerőig, benzinmotorok, szalmaprések gőzhajtásra, aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyárának
Vezérügynökségénél

BUDAPEST, V. Váci-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

7-15

A „Ménészek és Hentesek Lapja” és
„Állatkereskedelmi Ujság” kiadásában
megjelent a

Vásári zsebnaptár

Husipari és Állatforgalmi Évkönyv 1906-ra

és az előfizetők az idén is teljesen in-
gyen kapják meg.

Tartalmazza: A fontosabb országos és havi, valamint heti állatvásárokat az év minden napjára pontosan átírva. A fontosabb állategészségügyi rendelkezéseket, az év folyamán felmerült újításokkal kibővíve. A fontosabb állatforgalmi tudnivalókat. A magyar és a külföldi állatpiacok kiviteli módosatait és az állat szokásait. — A szavatossági időhatárokat. A fővárosi állatvásárok szabályait és díjait. A vágóhídi és húsvizsgálati szabályokat. A fogyasztási adót. Az ipartörvénynek a husiparra vonatkozó rendelkezéseit. Továbbá a husipar és állatforgalom körébe tartozó összes tudnivalókat, jegyzéknaplót stb.

Előfizetési ára: félévre 6 kor. Az Évkönyvet csak előfizetők kapják meg, könyvpiacon egyáltalán nem kerül.

A „Ménészek és Hentesek Lapja” és „Állatkereskedelmi Ujság” kiadóhivatala BUDAPEST, IX., Ferenc-körút 13. sz. alatt van.

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb és legolcsóbb élclap

Szerkesztő: HELTAI JENŐ.

Főmunkatársak: Andrus Zoltán, Molnár Ferenc, Horvát Ferenc, Ignotus, Lovik Károly.

Képei javát Csorna, Rész, Csók István, Garay Ákos, Gulácsy Lajos, Fényes Adolf, Ferenczy Károly, Kermatek Károly, Márk Lajos, Lincz Lajos, Vesztróczy Manó rajzolja.

Péntek délután már kézhez kapják a vidéki előfizetők a

FIDIBUSZ-T!

Előfizetési ára páratlanul olcsó:

Egész évre 6 kor. | Negyedévre 1K50 f

Félévre 3 kor. | Egy hóra 50 fillér

Egy szám ára 5 kr. (10 fill.)

Friss, vidám, pafos, eredeti, eleven, érdekes, humor, díszes illusztrációk heti élclap.

Utólagos fizetést kívánatra ingyen küld

A FIDIBUSZ kiadóhivatala Budapest, Róck Szilárd-utca 9.

Az

Universál-Fluid

gyógyít

csúzt, köszvény, rheumát, náthát és influenzát, minden meghűléstől vagy rándulástól eredő kéz, láb és derék-szaggatást, makacs bőrvisszategységet, fog- és fejfájást. A kimerült izmokat és idegeket felüdíti és erősíti, a mit számos orvosi és magán elismerő-levél bizonyít.

Hivatkozással e lapra, kérjen levelező-lapon 1 kis próbátveget, melyet mindenki ingyen, postabérmentesen kap.

1 decis üveg 1 kor. 50 fill.; 3 drb portómentes. — 6 kis próbátveget 3 kor., 12 kis üveget 5 koronáért portómentesen, utánvétellel küld a

„Vörös-kereszt” gyógytár
TEMESVÁR.